

Enligt sändlista

Annika Lindvall
Naturavdelningen
036-39 51 55Postadress 551 86 Jönköping
Besöksadress Hamngatan 4
Tfn 036-39 50 00
Fax 036-12 15 58
E-post lansstyrelsen@f.lst.se
www.f.lst.se
Postgiro 3 51 76-7

Bildande av naturreservatet Hatten i Sävsjö och Vaggeryds kommuner

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808, MB) området Hatten, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1) och med de gränser som slutligen utmärks i fält, som naturreservat.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se **Reservatsföreskrifter**).

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., de mål och riktlinjer för områdets långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 2).

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara ett större naturskogsområde med dess biologiska mångfald.
- behålla och förstärka områdets orördhet.
- möjliggöra för naturskogsvärden att utvecklas genom att restaurera trädplanteringar och kalmark.
- ge möjligheter till naturupplevelse och ett rörligt friluftsliv, inom ramen för bevarandet av naturvärdena.

Syftet med naturreservatet ska uppnås genom att naturskogen i huvudsak lämnas till fri utveckling med intern dynamik och andra naturliga processer. Trädplanteringar och kalmark restaureras till naturskog genom avverkningar/röjningar av framför allt gran och/eller naturvårdsbränning för att därefter lämnas till i huvudsak fri utveckling. Lämpliga åtgärder vidtas för mottagning av och information till allmänheten. Lövskogen och en öppen yta bibehålls på den gamla inägomarken för att öka upplevelsevärdet för besökare.

Uppgifter om naturreservatet

Administrativa data

Namn	Hatten
Areal	208,9 hektar (ha), varav vatten 1 ha
Beslut om Natura 2000	Nej
Kommun	Sävsjö och Vaggeryd
Socken	Vrigstad, Hylletofta och Svenarum
Lägesbeskrivning	Ca 1 mil norr om Vrigstad och ca 6 km öster om Svenarum
Fastigheter	Del av Åkaköp 2:1, del av Virstorp 1:7, 1:3, del av Bjällebo 1:1, del av Hjorset 1:14 (samtliga under avstyckning, blivande fastighet Bjällebo 1:6) samt del av Långserum 1:3, 2:7 och 2:13
Fastighetsägarkategori	Enskilda, staten (Naturvårdsverket)
Gräns	Enligt karta, bilaga 1. Gränsen är inmätt av Lantmäteriet.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Beskrivning av området

Hatten är ett stort och mångformigt barrblandskogsområde med gammal, naturskogsartad skog. Gran och tall är dominerande i skogen men det finns även inslag av lövträd som björk och asp. Topografin är varierad med höjder, branter, raviner och flacka våtmarker. I ravinerna är klimatet fuktigt och stabilt och många fuktighetsgynnade arter av mossor och lavar växer här. Centralt i naturreservatet finns rester av två torplämningar med inägomark. I Puttebäcken, som rinner i norra delen av naturreservatet, finns ett vattenfall som kallas Kvarnfallet. En iordningställd strövstig löper som en rundslinga genom naturreservatet och passerar bland annat Kvarnfallet.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada eller transportera bort hela eller delar av träd eller buskar.
2. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning.
3. anordna upplag av något slag.
4. dika eller dikesrensa.
5. bedriva täkt av något slag.
6. uppföra byggnad, parkerings- eller campingplats eller annan anläggning. Förbudet gäller inte underhåll av befintliga jaktorn.
7. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar enligt fastighetskartan. Undantag gäller för uttransport av fäلت vilt med mindre fordon på fastmark.
8. anlägga mark- eller luftledning, mast eller antenn.
9. anlägga väg, led, bro eller spång.

10. plantera in för området främmande arter.
11. använda kemiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringsämnen.
12. jaga tjäder, orre eller järpe.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av naturreservatet.
2. uppsättning och underhåll av informationstavla.
3. anläggande och underhåll av parkeringsplats, informationsskylt, strövstigar, rastbord, eldplats och vindskydd.
4. återkommande slåtter och röjning i anslutning till rastbord och vid torplämningen Hatten. Se område på karta (bilaga 1).
5. utförande av restaureringsåtgärder av engångskaraktär som omfattar avverkning och uttransport av planterade träd, framför allt gran, stängsling av avverkade ytor för att gynna uppkomst av lövträd och tall samt genomförande av naturvårdsbränning. Se områden på karta (bilaga 1). Brukningsvägar får underhållas för att köra ut avverkade träd under restaureringsfasen.
6. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller döda träd eller buskar eller delar av träd eller buskar.
2. elda annat än med medhavd ved.
3. ställa upp släpvagn, husvagn eller husbil.
4. plocka eller samla in mossor, lavar eller svampar, med undantag av matsvamp för husbehov.
5. samla in ryggradslösa djur, undantag gäller fiskerättsinnehavarens rätt till kräftfiske.
6. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

7. använda naturreservatsområdet för organiserade tävlings- eller övningsändamål eller motsvarande med fler än 100 deltagare.
8. använda naturreservatsområdet för lägerverksamhet med fler än 30 deltagare.

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med

naturreservatet och som framgår av föreskrifterna B1-6 ovan och som preciseras i fastställd skötselplan (bilaga 2). Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för normalt underhåll av befintliga vägar och stigar (utöver de som Länsstyrelsen underhåller enligt skötselplanen). Undantaget från föreskrifterna är kalkning i vatten (sjöar och vattendrag) enligt Länsstyrelsens kalkningsplan. Från föreskrifterna undantas även åtgärder för vetenskaplig undersökning eller motsvarande, som i förväg godkänts av Länsstyrelsens reservatsförvaltning eller för vilka tillstånd erhållits av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller eller kan komma att gälla för området.

Bakgrund

Området uppmärksammades i Länsstyrelsens inventering av skyddsvärda skogar på statlig mark 2003. Samråd om de utpekade objekten skedde med Naturvårdsverket 2003. Även Skogsstyrelsen och länets kommuner fick information samma år om vilka områden på statens markinnehav som skulle bli aktuella för naturreservatsbildning de kommande åren. Samråd har därmed skett enligt 25-26 §§ förordningen om områdesskydd enligt MB. Under 2005 startade naturreservatsprocessen för Hatten, med värdering och inköp av den del som ägdes av Sveaskog AB. Våren 2006 påbörjades diskussionerna med de privata markägare som berörs av naturreservatsbildningen. I mars 2007 fick Naisvefa ett uppdrag om värdering och förhandling om intrång eller köp för de återstående fastigheterna. Sedan hösten 2007 är större delen av den tilltänkta naturreservatsgränsen inmätt av Lantmäteriet. Under 2010 mättes resterande gräns in och vid beslut är hela gränsen inmätt av Lantmäteriet. Avtal om köp eller intrång är hittills tecknat med tre av fyra berörda markägare.

Länsstyrelsen skickade i september 2009 förslag till beslut och skötselplan på remiss till bland annat Skogsstyrelsen, Vaggeryds kommun, Sävsjö kommun, Naturvårdsverket och ideella organisationer. Samtidigt förelades sakägare att inkomma med yttrande. Remissyttrande har inkommit från Skogsstyrelsen, Vaggeryds kommun, Sävsjö kommun, Naturvårdsverket och Naturskyddsföreningen i Vaggeryd och Sävsjö. Samtliga har tillstyrkt alternativt ställt sig positiva till förslaget med några synpunkter. Yttrande har inkommit från några sakägare.

Naturskyddsföreningen i Sävsjö anser att undantag ska göras från förbudet att bedriva skogsbruk vid större naturkatastrofer som innebär en onaturlig förökning av skadeinsekter, till exempel granbarkborre. En sakägare har också påpekat att åtgärder ska göras i reservatet för att förhindra spridning av granbarkborre till angränsande marker. En sakägare anser att naturvårdsbränning inte ska ske eftersom området är mycket otillgängligt och svårt att komma fram till för att släcka vid en eventuell brandspridning. Naturskyddsföreningen i Vaggeryd förutsätter att tillgängligheten underlättas genom att befintliga strövstigar underhålls, informationstavlor placeras ut och hålls aktuella, vägar och parkering hålls körbara och att mindre informationsskyltar placeras utmed leder som redogör för den aktuella

platsens naturvärde. En sakägare har inkommit med synpunkter på placering av friluftsanordning och detta har beaktats i skötselplanen. En markägare anser att gränsen i förslaget inte är aktuell eftersom diskussion förs och önskar en annan gränsdragning. Efter remissutskick har en ny gräns mätts in efter samtycke från markägarna.

Motivering

Bestämmelser

Enligt 7 kap. 4 § MB får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska i ett beslut om att bilda naturreservat skälen för beslutet anges. I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

I 7 kap. 6 § MB anges att om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten för allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slätter, plantering, betesdrift, avspärrning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I 7 kap. 25 § MB anges att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I 7 kap. 30 § MB stadgas att föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

I 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges bl. a. att Länsstyrelsen ansvarar i länet för områdesskyddet.

Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Länsstyrelsen får, enligt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., meddela föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken.

Av 2 kap. 6 § MB framgår att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Bestämmelserna i 3 och 4 kap. ska, bl. a. vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Enligt 5 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ska den myndighet, som ska tillämpa bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken i ett ärende, i beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

Bedömning

Länsstyrelsen arbetar med genomförande av, de av riksdagen beslutade, miljömålen. Naturreservatsbildning av Hatten bidrar till att miljömålen ”Levande skogar”, ”Ett rikt växt och djurliv”, ”Myllrande våtmarker” och ”Levande sjöar och vattendrag” kan uppfyllas.

Våtmarkerna inom Hatten ingår i Brunnstorpssmossen som är av riksintresse för naturvården (NRO060101) och ingår i länets naturvårdsprogram (objekt 84-3). Våtmarkerna är bedömda att ha mycket höga naturvärden. Det finns flera stora skogliga nyckelbiotoper och objekt med höga naturvärden registrerade i området. Ett 20-tal signalarter och rödlistade arter knutna till gammal barrskog och gammal asp har noterats. Delar av Virstorpabäcken utgör limniska nyckelbiotoper med strömmande sträckor. Generellt strandskydd (100 meter) finns utmed den angränsande sjön Klingsjön och den större vattenspegeln i Puttebäcken. Hatten som är en gammal naturskogsartad barrblandskog med inslag av lövträd ligger i en värdeetrakt för barrblandskog enligt länets strategi för formellt skydd av skog. Skogen har högt värde på beståndsnivå, främst utifrån dess ålder, trädslagsfördelning, storlek och rika förekomst av signalarter och rödlistade arter. Hatten hamnar i värdegrupp 2 och är därmed prioriterad för formellt områdesskydd.

Länsstyrelsen har regeringens uppdrag att tillgängliggöra skyddad natur för allmänheten och värna friluftslivet. Hatten kommer att tillgängliggöras genom anläggning såsom parkeringsplats, informationstavla, stig, rastbord, vindskydd och eldplats. Är det motiverat kan fler anordningar än som preciseras i skötselplanen iordningsställas inom ramen för syftet.

Länsstyrelsen bedömer att områdets höga naturvärden motiverar ett förbud mot skogsbruk vilket innebär skydd mot avverkning av skog, borttransport

av död ved och mot skador och slitage på marken. Reservatet ska lämnas till i huvudsak fri utveckling med intern dynamik och naturliga processer ska få råda. Länsstyrelsen bedömer att områdets stora variation av biotoper; våtmarker, raviner, tallsumpskogar gör att det har god potential att stå emot till exempel stormar och insektsangrepp. För att utveckla områdets naturvärden ska unga granplanteringar restaureras genom till exempel avverkning och naturvårdsbränning för att möjliggöra en naturlig succession mot naturskog. Naturvårdsbränning genomförs efter särskild utredning och under kontrollerade former. Tjäder, orre och järpe ingår i EU:s fågeldirektiv vilket motiverar ett förbud mot jakt av dessa arter. Området ska därför skyddas som naturreservat.

Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att bevara skogen och de strukturer och arter som hör till en naturskog. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Bäckmiljöer, likt Puttebäcken, är mycket värdefulla och de skapar en variation i landskapet och bidrar till den biologiska mångfalden i närliggande skog vilket stämmer väl överens med syftet med reservatet. En del av reservatets syfte är också att skapa möjligheter till naturupplevelser och friluftsliv vilket är ett av motiven för att Puttebäcken inkluderat våtmarker och kantzoner ska ingå i reservatet.

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

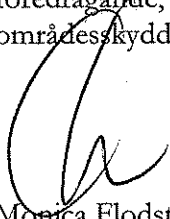
Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) **genom skrivelse till Länsstyrelsen** – se bilaga 4 (formulär 23).

Upplysning

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, samt i Smt-gruppen (Smålands-Tidningen, Vetlanda-Posten och Tranås Tidning), Smålandsbygdens Tidning, Jönköpings-Posten, Värnamo Nyheter. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB träder i kraft den 20 december 2010 och de gäller omedelbart även om de överklagas.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsråd Monica Flodström beslutat och naturvårdshandläggare Annika Lindvall varit föredragande, har även länsjurist Anna Adholmer och funktionsansvarig områdesskydd Malin Lund deltagit.

Monica Flodström

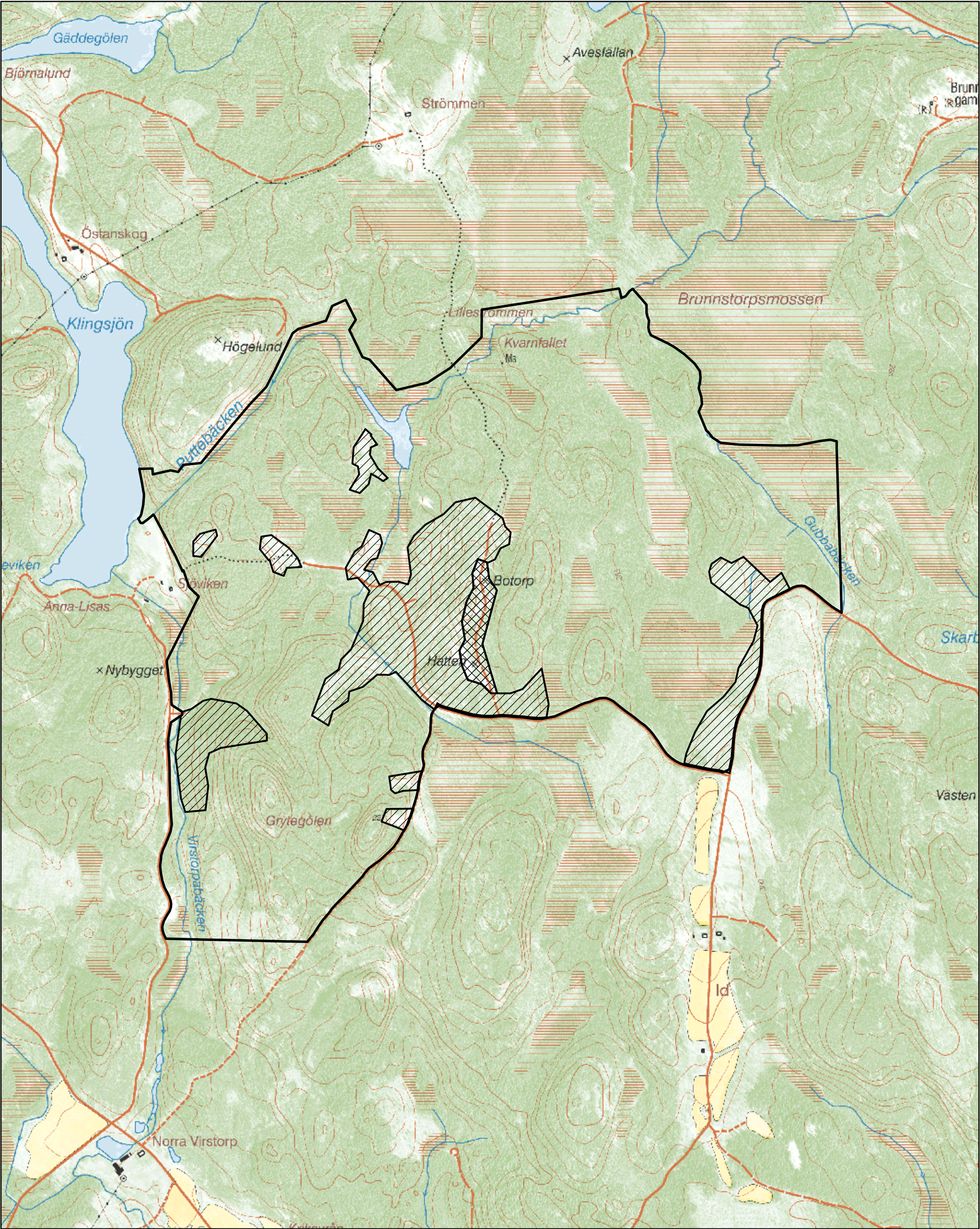
Annika Lindvall

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Sakägarförteckning
4. Hur man överklagar
5. Sändlista

Naturreseptat Hatten

Tillhör Länsstyrelsens beslut
2010-11-17, dnr 511-9589-05

1:10 000

© Bakgrundskartor Lantmäteriet,
dnr 106-2004/188
Kartkälla: Länsstyrelsen i Jönköpings län.
Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16.

- Naturreseptatsgräns Hatten
- Område där skötsel ska utföras enligt föreskrift B4
- Område där skötsel ska utföras enligt föreskrift B5

Postadress 551 86 Jönköping
Besöksadress Hamngatan 4
Tfn 036-39 50 00
Fax 036-12 15 58
E-post lansstyrelsen@f.lst.se
www.f.lst.se

Skötselplan för naturreservatet Hatten i Sävsjö och Vaggeryds kommuner

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HATTEN I SÄVSJÖ OCH VAGGERYDS KOMMUNER	1
SKÖTSELPLANENS GILTIGHETSTID	1
1. SYFTE MED OMRÅDESSKYDDET	2
2. BESKRIVNING AV OMRÅDET	2
2.1 ADMINISTRATIVA DATA	2
2.2 TOPOGRAFI, GEOLOGI OCH HYDROLOGI.....	3
2.3 HISTORIK OCH MARKANVÄNDNING	4
2.4 VÄXT- OCH DJURLIV	4
2.5 FRILUFTSLIV	5
2.6 BEBYGGELSE OCH ANLÄGGNINGAR.....	5
2.6 KÄLLFÖRTECKNING.....	5
3. MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR RESERVATET.....	6
3.1 ÖVERGRIPANDE MÅL MED SKÖTSELN	6
3.2 SKÖTSELOMRÅDEN MED BEVARANDEMÅL OCH ÅTGÄRDER.....	6
3.3 FRILUFTSLIV OCH GRÄNSER.....	9
3.4 SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER	10
4. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	11
4.1 UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	11
4.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL.....	11
5. BILAGOR.....	11

Skötselplanens giltighetstid

Skötselplanen gäller tills vidare och bör revideras när tillsyn eller uppföljning visar att behov finns. Syfte och föreskrifter enligt gällande beslut om naturreservat sätter ramarna för revideringen.

Vid frågor om skötsel av reservatet kontakta Länsstyrelsen
växel: 036-39 50 00.

1. Syfte med områdesskyddet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara ett större naturskogsområde med dess biologiska mångfald.
- behålla och förstärka områdets orördhet.
- möjliggöra för naturskogsvärden att utvecklas genom att restaurera trädplanteringar och kalmark.
- ge möjligheter till naturupplevelse och ett rörligt friluftsliv, inom ramen för bevarandet av naturvärdena.

Syftet med naturreservatet ska uppnås genom att naturskogen i huvudsak lämnas till fri utveckling med intern dynamik och andra naturliga processer. Trädplanteringar och kalmark restaureras till naturskog genom avverkningar/röjningar av framför allt gran och/eller naturvårdsbränning för att därefter lämnas till i huvudsak fri utveckling. Lämpliga åtgärder vidtas för mottagning av och information till allmänheten. Lövskogen och en öppen yta bibehålls på den gamla inägomarken för att öka upplevelsevärdet för besökare.

2. Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Hatten
Skyddsform	Naturreservat
Areal	208,9 hektar (ha)
Beslut om Natura 2000	Nej
IUCN-kategori	Ia – Strikt naturreservat
Miljömål	Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv, Myllrande våtmarker och Levande sjöar och vattendrag
Län	Jönköpings län
Kommun	Sävsjö och Vaggeryd
Socken	Vrigstad, Hylletofta och Svenarum
Naturgeografisk region	Huvudsakligen inom Sydsvenska höglandets centrala och östra delar (13) men till viss del även inom Sydsvenska höglandets väst del (11)
Karta	Fastighetskarta: 6e 4d Terrängkarta: 6e SV
Lägesbeskrivning	Ca 1 mil norr om Vrigstad och ca 6 km öster om Svenarum
Fastigheter	Del av Åkaköp 2:1, del av Virstorp 1:7, 1:3, del av Bjällebo 1:1, del av Hjorset 1:14 (samtliga under avstyckning, blivande fastighet Bjällebo 1:6) samt del av Långserum 1:3, 2:7 och 2:13
Markägarkategorier	Enskilda, staten (Naturvårdsverket)
Gräns	Enligt beslutskartan, bilaga 1. Gränsen är inmätt av Lantmäteriet.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Areal per markslag

Skog	191,1 ha
Våtmark	14,3 ha
Vatten	1,0 ha
Övrig mark	2,5 ha

Naturtyper***Natura 2000-habitat***

Barrblandskog	143 ha	Västlig taiga (9010)	130 ha
Granplanteringar och kalmare	27,8 ha	Inget habitat	
Tallsumpskog	20,3 ha	Skogbevuxen myr (91D0)	20,3 ha
Öppen våtmark	14,3 ha	Öppna, svagt välvda mossar (7140)	14,3 ha
Vattendrag	1,0 ha	Inget habitat	
Lövskog och gammal inägomark	2,2 ha	Inget habitat	
Övrig mark, parkering och dyl	0,3 ha	Inget habitat	

2.2 Topografi, geologi och hydrologi

Topografin i Hatten är varierad med höjder, branter, raviner och flacka våtmarker. De största höjdskillnaderna finns i södra delen av naturreservatet. Områdets högsta punkt ligger 321 meter över havet och bara 500 meter väster om högsta punkten ligger reservatets lägsta punkt, 238 meter över havet.

Berggrunden utgörs av yngre ögonförande granit och jordarten är morän.

Hela naturreservatet ligger inom Lagans huvudavrinningsområde och Bodaåns delavrinningsområde. I nordväst gränsar en liten del av naturreservatet mot Klingsjön. I norra delen rinner Puttebäcken, i väster Virstorpabäcken och i öster Gubbabäcken. En naturlig breddning av Puttebäcken bildar en lite större vattenspegel i norra delen av reservatet. Delar av Virstorpabäcken utgör limniska nyckelbiotoper med strömmande sträckor. I söder finns, inne i skogen, en liten gungflyomgärdad göl vid namn Grytegölen. Dessutom finns det ytterligare ett antal mindre bäckar inom naturreservatet.

Bodaåns avrinningsområde kalkas eftersom delar av avrinningsområdet är försurningspåverkat. Klingsjön och Virstorpabäcken kalkas. Virstorpabäckens bottenfauna är dock artrik och uppvisar numera ingen försurningspåverkan.

Våtmarkerna inom naturreservatet utgör en del av Brunnstorpssmossens mossekomplex.

2.3 Historik och markanvändning

Centralt i naturreservatet finns två torplämningar, Hatten som givit namn åt hela området och Botorp. I anslutning till torpställena finns det rester av inägomark med bland annat röjningsrösen och stenmurar. Det mesta är mer eller mindre igenvuxet men en liten del på Hattens marker har hållits öppet. Vid Virstorpaån, strax söder om Sjöviken, har våtmarkerna använts som slåttermark till torpet Nybygget som ligger strax utanför naturreservatet. De forna slåttermarkerna är idag helt igenvuxna. Övriga delar av naturreservatet är utmark. Uppgifterna härrör från laga skifteskartor från slutet av 1800-talet till början av 1900-talet.

Utifrån uppgifterna från laga skifteskartorna kan man anta att stora delar av Hatten har lång skoglig kontinuitet. Utmarksskogen har säkerligen använts för betesdrift och för husbehovståkt av ved och virke. Under senare delen av 1900-talet har den tidigare ägaren Assidomän avverkat mindre områden som idag är bevuxna med ungskog av gran och tall.

Det finns fyra registrerade fornlämningar inom naturreservatet. Det är torpställena Hatten (Vrigstad 126:1) och Botorp (Vrigstad 125:1). I anslutning till Kvarnfallet i Puttebäcken finns en kvarnlämning (Svenarum 220:1). Strax söder om Kvarnfallet finns en minnessten (Hylletofta 56:1).

2.4 Växt- och djurliv

Hatten är ett stort och mångformigt barrblandskogsområde med gammal, naturskogsartad skog. Större delen av naturreservatet är kuperat och flera raviner och branter återfinns i södra och västra delarna av naturreservatet. Tall dominerar på höjderna och i de sänkor där det finns våtmarker med skogbevuxen myr. I övriga sänkor och på sluttningarna är granen det helt dominerande trädslaget. Inslag av lövträd som björk, asp, rönn, sälg och oxel förekommer här och var i hela området. Störst koncentrationer av lövträd finns i branter och raviner samt i anslutning till de gamla inägomarkerna. I den grandominerade skogen växer det ett glest fältskikt med blåbär och kruståtel. I bottenskiktet dominerar vanliga ”skogsmossor” som vägg-, hus-, kam- och stor kvastmossa. I hållmarkstallskogarna växer det olika arter renlavar i bottenskiktet och ljung i fältskiktet. De skogbevuxna myrarna domineras av tall i trädskiktet och tuvull, blåbär, lingon, odon och tranbär i fältskiktet. Fältskiktet är likartat på de trädlösa myrområdena. I bottenskiktet är det olika arter av vitmossor som är helt dominerande. I blöta kärrdråg växer det olika starrarter. Det finns gott om död ved i naturreservatet och det har blivit stora tillskott i samband med stormarna 2005 och 2007.

Det finns flera raviner och bergbranter i södra och västra delen av naturreservatet. I en sänka ligger den gungflyomgärdade lilla Grytegölen. Väster om Grytegölen finns en markant höjd varifrån man har en vid utsikt västerut. Det finns flera raviner med en hög och stabil luftfuktighet. Den fuktiga miljön gör att det kan växa kvastmossa långt upp på granstammarna. Terrängen är delvis blockig. Gran dominerar men det finns gott om lövträd av framförallt asp och sälg. Signalarten mörk husmossa är rikligt förekommande i ravinerna. Det finns gott om död ved, både stående och

Sida 5/11

liggande, olika trädslag, grovlek, ålder och nedbrytningsgrad. Tillförseln av död ved efter de senaste två stormarna är mycket begränsad i ravinerna.

Den sydvästra delen av naturreservatet utgörs av en bitvis brant sluttning från högsta punkten i området och ner till Virstorpaån. I sluttningen finns flera lodytor, både i skuggade och solexponerade lägen. På solexponerade lodytor kan man hitta rikligt med den buskformade korallaven. Delar av sluttningen är väldigt stenig och de flesta stenarna är övervuxna med mossor och lavar. Skogen är gles med främst björk men också enstaka tall. Gran har självföryngrats under björk och tall.

Puttebäcken rinner i naturreservatets norra del. Bäckens omväxlande lugnflytande, genom våtmarker och gungflyn, och forsande genom blockrika raviner som den sista delen innan den rinner ut i Klingsjön. Ett ordentligt vattenfall finns vid Kvarnfallet. En bit nedströms Kvarnfallet vidgar sig bäcken och blir som en sjö. I denna del flyter bäcken lugnt och kantas till största delen av våtmarker och gungflyn.

Den naturskogsartade barrblandskogen med inslag av lövträd och rikligt med död ved har gett förutsättningar för många ovanliga och sällsynta arter av mossor och lavar att trivas i Hatten. Exempel på arter som förekommer är långfliksmosa, kattfotslav, garnlav, korallblylav, gelélavar, mörk husmossa, lunglav, grön sköldmossa och vedtrappmossa. Skogshönsen tjäder, orre och järpe häckar i området.

Framförallt i de centrala delarna av naturreservatet finns flera planteringar med gran i varierande ålder. Något enstaka område är också planterat med tall.

Kända förekomster av signalarter och rödlistade arter finns samlade i bilaga 2a.

2.5 Friluftsliv

Hatten är ett relativt välbesökt område. För det ändamålet finns det iordningställda och underhållna strövstigar. I norra delen, vid Puttebäcken, finns ett vindskydd med eldplats.

2.6 Bebyggelse och anläggningar

Inom det skyddade området finns som nämnts ovan, vindskydd, eldplats samt strövstigar.

2.6 Källförteckning

Fornlämningsregistret. Riksantikvarieämbetet.
Länsstyrelsen i Jönköpings län. Databas över hotade arter.
Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1995. Natur i Jönköpings län.
Länsstyrelsen i Jönköpings län. Registerblad NRO06101.
Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2000. Naturvärdesbedömning vattendrag – Lagan. Meddelande 2000:56.

Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen. Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län. Meddelande 2006:8.

Naturvårdsverket, 2004. Skyddsvärda statliga skogar – Götaland. Rapport 5340

SGU. Jordarts- och berggrundskartan

Skogsvårdsstyrelsen. Nyckelbiotopsbeskrivningar.

3. Mål och skötselåtgärder för reservatet

3.1 Övergripande mål med skötseln

Målsättningen med naturreservatet Hatten är att området ska behålla sin orördhet och bevara naturskogsartad skog med hög biologisk mångfald. I huvudsak lämnas reservatet för fri utveckling. I delar av reservatet ska planteringar avverkas/röjas och eventuellt brännas och stängslas som restaureringsåtgärd för att sedan lämnas till fri utveckling. Området runt torplämningarna ska hållas fria från gran och en mindre yta ska hållas öppen genom slätter.

3.2 Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

För skötselområdesindelning, se skötselplankarta bilaga 2b.

Skötselområde 1 – Barrblandskog		189,2 ha
Naturtyp:	Barrblandskog	143 ha
	Tallsumpskog	20,3 ha
	Öppen myr	14,3 ha
	Vatten	1 ha
	Granplanteringar och kalmark	10,6 ha
Natura 2000-habitat:	Västlig taiga (9010)	130 ha
	Skogbevuxen myr (91D0)	20,3 ha
	Öppna svagt välvda mossar (7140)	14,3 ha

Områdesbeskrivning

Större delen av naturreservatet utgörs av grandominerad, naturskogsartad barrblandskog med ett varierande inslag av tall och lövträd. Tall är mer frekvent på tunna jordar i höglänta delar. I branter, raviner och i kanter mot vattendrag är lövträdsandelen större än i övriga delar.

Inom skötselområdet finns flera tallsumpskogar av varierande storlek. På några ställen övergår tallsumpskogarna till mer eller mindre öppen myr. En av tallsumpskogarna är påverkad av en torvtäkt som håller på att växa igen och vars påverkan på hydrologin är marginell.

I norra delen rinner Puttebäcken som delvis omges av våtmarker med gungflyn och sumpskog.

Delområde 1a utgörs av sex geografiskt skilda områden och består av planterad gran som är yngre än 40 år. Delområde 1b utgörs av ett område med planterad gran som är äldre än 40 år samt ett ca 100-årigt granbestånd norr om planteringen. Delområde 1c utgörs av ett område med kalmark där

skogen blåst ner i samband med stormarna 2005-2008. Virket har upparbetats och körts ut. Ytterligare några mycket små områden med yngre planterad gran finns inom skötselområdet, främst i södra delen.

Bevarandemål

Området präglas av olikåldrig barrblandskog med betydande inslag av olika sorters lövträd. Hydrologin är naturlig och opåverkad vilket ger förutsättningar för tallsumpskogar och öppna myrar. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av till exempel stormfällning kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, detta är en del av skogens utveckling. I ett inledningsskede efter genomförda restaureringsåtgärder ska delområdena 1a, 1b och 1c hysa en stor andel lövträd och tall för att efterlikna en tidig succession. Arealen naturskogsartad skog ska vara minst 130 ha och på sikt öka till ca 150 ha. Arealen tallsumpskog ska vara ca 20 ha. Arealen myr ska vara ca 14 ha.

Restaureringsåtgärder

- Inom delområde 1a görs senast 2015 en röjning/avverkning av i första hand gran men även björk där det behövs för att gynna asp. Åtgärderna görs så att beståndet blir luckigt och oregelbundet. Minst 80 % av träden som sparas ska utgöras av lövträd. Granvirket får upparbetas och köras ut om det är möjligt utan att köra sönder eller skada andra naturvärden. Avverkade björkar lämnas som död ved.
- Inom delområde 1b görs senast 2015 en slutavverkning av planterad gran i 50-årsåldern. Vid avverkningen är det viktigt att en kantzon med främst lövträd sparas längs Virstorpabäcken. Virket upparbetas och körs ut. Körväg tas genom det 100-åriga granbeståndet norr om planteringen. För att gynna etableringen av framförallt asp så får enstaka granar i det 100-åriga beståndet avverkas. För att gynna etableringen av lövträd (framförallt asp) och tall kan området, efter att granen avverkats, stängslas tills lövträd och tall har nått en sådan höjd att de står emot bete av vilt.
- För att gynna etableringen av lövträd (framförallt asp) och tall kan delområde 1c stängslas tills lövträd och tall har nått en sådan höjd att de står emot bete av vilt.

Löpande skötselåtgärder

- Efter att restaureringarna inom delområde 1a-c genomförts ska inga ytterligare åtgärder ske inom skötselområde 1.

Skötselområde 2 – Ravin

Naturtyp: Granplantering 20-30 år
Natura 2000-habitat: Inget habitat

2,5 ha

2,5 ha

Områdesbeskrivning

Skötselområdet utgörs av en markant ravin. Vegetationen i ravinens botten utgörs av planterad granskog i 20-30 års ålder. I ravinens branter växer det asp och rönn av varierande ålder.

Bevarandemål

I ett inledningsskede efter genomförda restaureringsåtgärder ska området hysa en stor andel lövträd och tall för att efterlikna en tidig succession. Sedan ska området utvecklas till naturskogsartad skog där naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Utbredningen av naturskog ska på sikt vara ca 2,5 ha.

Restaureringsåtgärder

- Senast 2015 ska all gran på ravinens botten slutavverkas. De avverkade träden upparbetas och forslas ut. Lövträd sparas om det är möjligt eller avverkas och lämnas kvar på plats som död ved.
- För att gynna etableringen av lövträd och då framförallt asp kan området, efter att granen slutavverkats, stängslas tills lövträden har nått en sådan höjd att de står emot bete av vilt.

Löpande skötselåtgärder

- Efter att restaureringarna genomförts ska inga ytterligare åtgärder ske inom skötselområde 2.

Skötselområde 3 – Barrblandskog

14,7 ha

Naturtyp: Granplantering 20-30 år

14,7 ha

Natura 2000-habitat: Inget habitat

Områdesbeskrivning

Skötselområdet utgörs till största delen av planterad gran i åldern 20-30 år. Det finns även ung planterad tall i området. Det finns dessutom ca 100-åriga tallar som lämnats som fröträdställning.

Bevarandemål

I ett inledningsskede efter genomförda restaureringsåtgärder ska området hysa en stor andel lövträd och tall för att efterlikna en tidig succession. Området ska utvecklas till naturskogsartad skog där naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Utbredningen av naturskog ska på sikt vara ca 14 ha.

Restaureringsåtgärder

- Senast 2015 ska det mesta av granen slutavverkas. Vid en slutavverkning ska frötallarna sparas, liksom lövträd samt enstaka granar. Där det finns planterad tall ska en avverkning ske för att skapa en luckig tallskog. De avverkade träden upparbetas och forslas ut.
- Så snart som möjligt, och senast inom 10 år, efter avverkningen genomförs en naturvårdsbränning om det är möjligt. En bränning görs i syfte att skapa förutsättningar för en mer mångformig skog med mer lövträd och tall. En bränningsplan upprättas innan bränning genomförs.

- För att gynna etableringen av lövträd (framförallt asp) och tall kan området, efter avverkning och eventuell bränning, stängslas tills lövträd och tall har nått en sådan höjd att de står emot bete av vilt.

Löpande skötselåtgärder

- Efter att restaureringarna genomförts ska inga ytterligare åtgärder ske inom skötselområde 3.

Skötselområde 4 – Lövskog och gammal inägomark 2,5 ha

Naturtyp:	Lövskog och gammal inägomark	2,2 ha
	Övrig mark	0,3 ha

Natura 2000-habitat: Inget habitat

Områdesbeskrivning

Centralt i naturreservatet finns lämningar från de två torpställena Hatten och Botorp. Här är det fortfarande ganska öppet på de gamla inägomarkerna. Det finns en stor andel lövträd av bland annat björk, rönn, asp, oxel, sälk och apel. Runt Hatten finns en öppen yta som slagits i sen tid. De öppna markerna hyser inte längre någon hävdgynnad flora. Här och var går berget i dagen bland annat finns det en bergknalle mellan torplämningarna. Det växer tall på höjden.

Bevarandemål

Området ska domineras av lövträd av olika slag med inslag av tall som naturligt växer på höjder. Gran finns ytterst sparsamt. Utbredningen av lövskog ska vara ca 2 ha. Torplämningarna, odlingsrösen och stenmurar bör vara väl synliga. Vid torplämningen Hatten ska det finnas en öppen hävdad yta som är ca 0,25 hektar stor.

Restaureringsåtgärder

- I stort sett all gran avverkas och forslas bort senast 2015. Någon enstaka gran får lämnas kvar.

Löpande skötselåtgärder

- Återkommande röjningar av gran genomförs. Täta grupper av lövträd får glesas ut. Röjningarna får gärna lokaliseras till kulturlämningarna i området.
- Den öppna ytan vid Hatten slås som tätast en gång/år. Det viktiga är att ytan inte växer igen.

3.3 Friluftsliv och gränser

För lokalisering av olika friluftsanordningar, se karta bilaga 2c.

Bevarandemål

Naturreservatet ska markeras i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar. Besökare till reservatet ska kunna ta del av information genom informationstavla. Besökare ska kunna ta del av natur- och kulturvärdena genom underhållna strövstigar, rastbord, vindskydd, eldplats och parkeringsplats.

Skötselåtgärder

- Naturreservatets gränser ska markeras inom ett (1) år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft.
- En parkeringsplats för minst 5 bilar iordningställs senast 1 år efter beslut om naturreservat.
- En informationstavla ska placeras ut i anslutning till parkeringsplatsen senast 1 år efter beslut om naturreservat. Tavlan ska innehålla karta över området, information om reservatets natur- och kulturvärden, reservatsföreskrifter för allmänheten samt delar av allemansrätten. Om det finns behov får ytterligare informationstavlor placeras i anslutning till reservatet.
- Markering och underhåll av befintlig strövstig och anläggande av ny strövstig ska ske senast 1 år efter beslutet om naturreservat. Strövstigarnas längd ska tillsammans bli ca 3,5 km. Underhållet innebär bland annat att det finns spänger över blöta delar och att nerfallna träd flyttas från stigen.
- Ett rastbord iordningställs senast 1 år efter beslut om naturreservat.
- Det ska finnas en eldplats och vindskydd i reservatets norra del.
- Om det finns behov/resurser får en strövstig till höjden nordväst om Grytegölen iordningställas. Højden kan då fungera som utsiktsplats mot väst och sydväst. Om strövstigen anläggs i någon av ravinerna måste stor hänsyn tas till den moss- och lavflora som växer där.

3.4 Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

<i>Åtgärd</i>	<i>Var</i>	<i>När / intervall</i>
Gränsmarkering	Yttergräns	Inom 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft
Informationsskylt och parkeringsplats	Skötselområde 3	Inom 1 år efter beslut om naturreservatet
Markering och underhåll av befintlig strövstig (där det behövs) och anläggande av ny strövstig, totalt ca 3,5 km		Inom 1 år efter beslut om naturreservatet
Rastbord	Skötselområde 4	Inom 1 år efter beslut om naturreservatet
Underhåll av eldplats och vindskydd	Skötselområde 1	Vid behov
Avverkning och/eller röjning som restaureringsåtgärd	Skötselområde 1a, 1b, 2, 3 och 4	2010 - 2015
Återkommande röjningar och slåtter för att hålla gräsyta öppen och skogen lövträdsdominerad	Skötselområde 4	Årligen
Stängsling	Skötselområde 1b, 1c, 2 och 3	Vid behov efter avverkning/röjning av gran
Naturvårdsbränning	Skötselområde 3	2010 - 2025
Uppföljning av bevarandemål	Hela reservatet	

4. Dokumentation och uppföljning

4.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Alla skötselåtgärder som utförs inom reservatet ska dokumenteras, skriftligt och vid behov med foto. I dokumentationen ska framgå vilka åtgärder som genomförts och när de genomfördes, samt vem som utförde åtgärden.

4.2 Uppföljning av bevarandemål

En fördjupad uppföljning av naturreservatets värden (natur- och friluftslivs-värden) och de uppsatta bevarandemålen ska ske. Uppföljningen ska ske enligt riktlinjer för uppföljning av skyddade områden.

5. Bilagor

- 2a Artlista
- 2b Skötselplankarta
- 2c Karta över friluftsanordningar

Urval av arter inom naturreservatet Hatten

Nedan redovisas kända förekomster av rödlistade arter, signalarter, arter i EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv samt andra arter av intresse. Arterna är indelade i grupp och därefter i bokstavsordning efter det svenska namnet med det latinska namnet inom parentes.

Kategori: RE (försvunnen), CR (akut hotad), EN (starkt hotad), VU (sårbar), NT (missgynnad), DD (kunskapsbrist), LC (rödlistad 2005 men 2010 bedömd livskraftig), S3 (høgt signalvärde), S2 (medelgott signalvärde), S1 (lågt signalvärde). EU (arter i art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet).

Inventerat: det år som senaste fyndet observerades.

Referens: SKS – Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. LST – Länsstyrelsen. TG – Tomas Gustafsson, inventering av skyddsvärda statliga skogar 2003, på uppdrag av Länsstyrelsen, uppgifter från inventeringsblankett. HU – Helena Uhlén, Länsstyrelsen.

Tabell över kända förekomster av rödlistade arter, signalarter, arter i EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv samt andra arter av intresse. Sekretessarter är inte angivna.

Art	Kategori	Invent.år	Ref.
Mossor			
Grön sköldmossa (<i>Buxbaumia viridis</i>)	S3, EU	2000	SKS
Klippfrullania (<i>Frullania tamarisci</i>)	S3	2008	HU
Krusig ulota (<i>Ulota crispa</i>)	S2	1997	SKS
Långfliksmossa (<i>Nowellia curvifolia</i>)	S3	2000, 2008	SKS, HU
Mörk husmossa (<i>Hylocomiastrum umbratum</i>)	S3	2000, 2008	SKS, HU
Rörsvepemossa (<i>Jungermannia leiantha</i>)	S3	2003	TG
Stor revmossa (<i>Bazzania trilobata</i>)	S3	2000, 2008	SKS, HU
Stubbspretmossa (<i>Herzogiella seligeri</i>)	S2	2003	TG
Trubbfjädermossa (<i>Homalia trichomanoides</i>)	S3	2003	TG
Vedtrappmossa (<i>Anastrophyllum bellerianum</i>)	NT, S3	2000, 2003	SKS, TG
Vågig sidenmossa (<i>Plagiothecium undulatum</i>)	S3	2008	HU
Västlig hakmossa (<i>Rhytidiadelphus loreus</i>)	S2	2000, 2008	SKS, HU
Lavar			
Aspgelélav (<i>Collema subnigrescens</i>)	NT, S3	2003	TG
Brun nållav (<i>Chaenotheca phaeocephala</i>)	S3	2003	TG
Bårdlav (<i>Nephroma parile</i>)	S3	2003	TG
Garnlav (<i>Alectoria sarmentosa</i>)	S3	2000, 2003	SKS, TG
Gelélavar (<i>Collema</i> sp)	S3	2000	TG
Grynig filtlav (<i>Peltigera collina</i>)	S3	2000	SKS

BILAGA 2a
ARTLISTA

Datum **Beteckning**
2010-11-17 511-9589-05

Sida 2/2

Kattfotslav (<i>Arthonia leucopellaea</i>)	S3	2000	SKS
Korallblylav (<i>Parmeliella triptophylla</i>)	S3	2000, 2008	SKS, HU
Kornig nållav (<i>Chaenotheca chlorella</i>)	S3	2003	TG
Lunglav (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	NT, S3	2000, 2008	SKS, HU
Svampar			
Rävticka (<i>Inonotus rheades</i>)	S2	2003	TG
Stor aspticka (<i>Pheellinus populicola</i>)	NT, S3	2000, 2003	SKS, TG
Vedticka (<i>Pheellinus viticola</i>)	S2	2003	TG
Fåglar			
Tjäder (<i>Tetrao urugallus</i>)	EU	2007	HU
Järpe (<i>Bonasa bonasia</i>)	EU	2007	HU
Nötkråka (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	NT	2010	LST
Däggdjur			
Hasselmus (<i>Muscardinus avellanarius</i>)		1980-talet	Sävsjö kommun

Källförteckning

Artdatabanken 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010.

Skogsstyrelsen 2000. Signalarter – indikatorer på skyddsvärd skog.

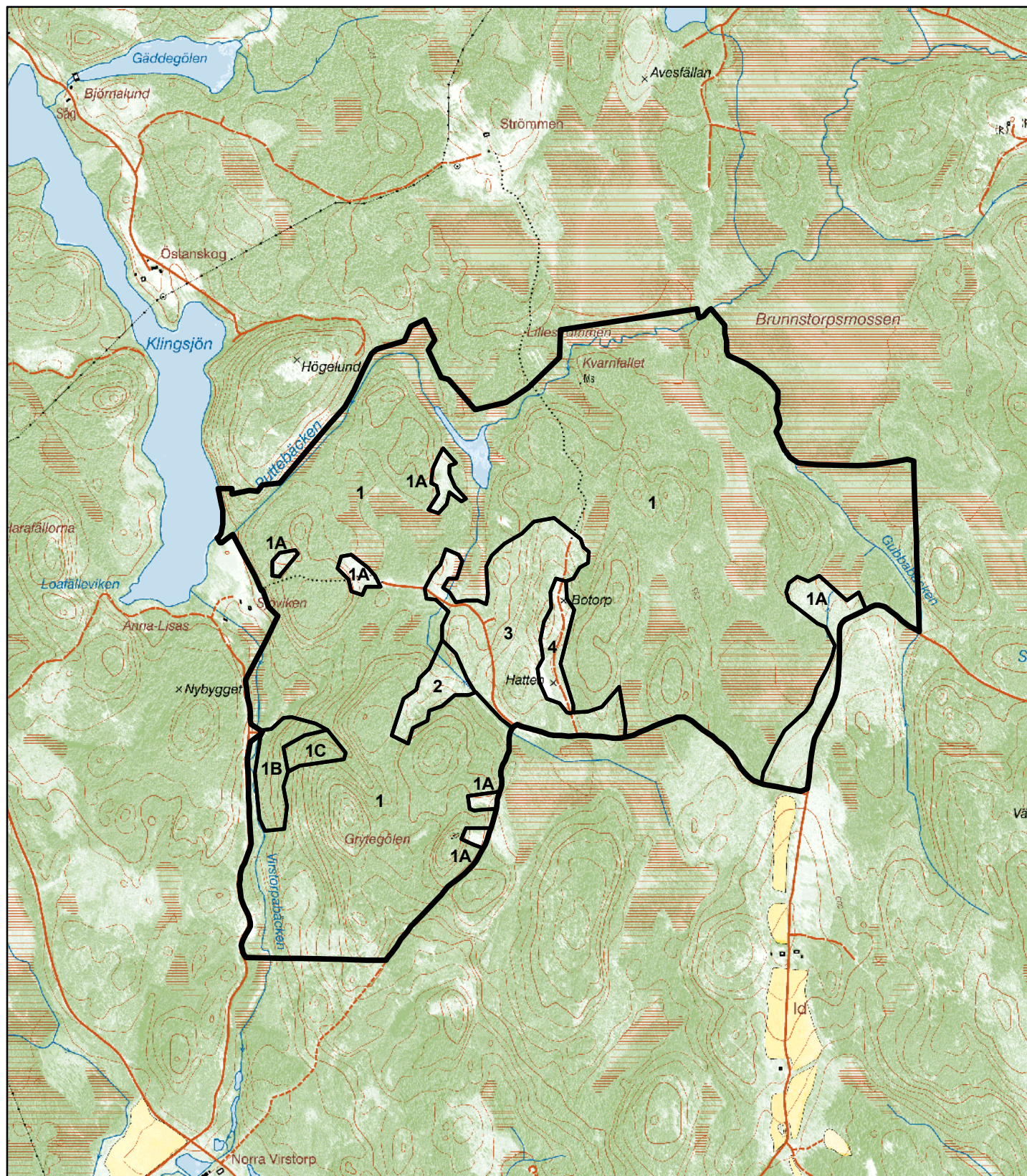
Bilaga 1 till fågeldirektivet

Bilaga 2 till art- och habitatdirektivet

Naturreservatet Hatten

Bilaga 2b

Skötselplan
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2010-11-17, dnr 511-9589-05

1:15 000

- Naturreservatsgräns
- Skötselområden

© Bakgrundskartor Lantmäteriet,
dnr 106-2004/188

Kartkälla: Länsstyrelsen i Jönköpings län.

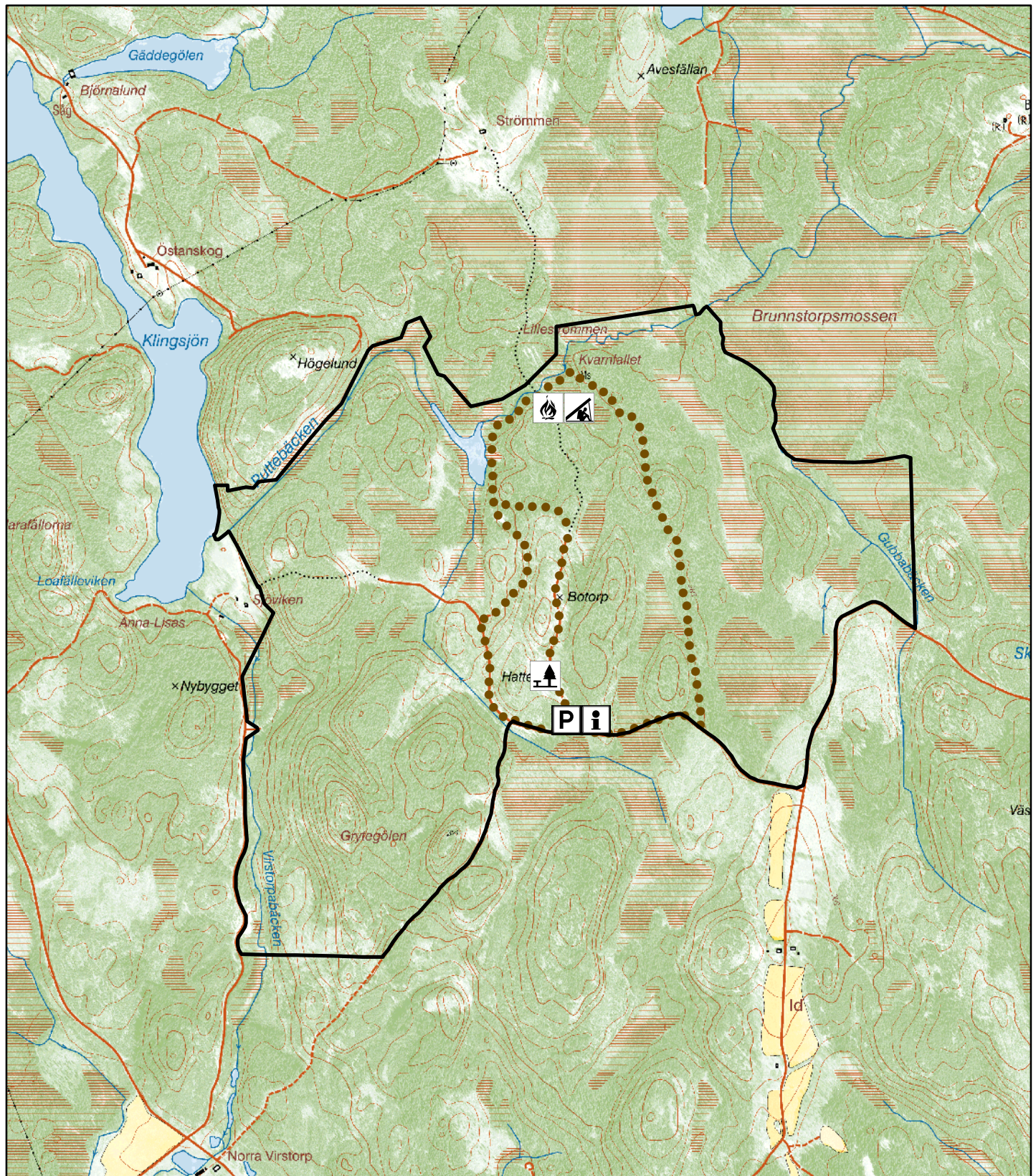
Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16.

Naturreservatet Hatten

Bilaga 2c

Friluftsanordningar
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2010-11-17, dnr 511-9589-05

1:15 000

 Naturreservatsgräns

Bord/bänk

Parkering

Eldplats

Vindskydd

Informationsskylt

 Strövstigar

© Bakgrundskartor Lantmäteriet,
dnr 106-2004/188

Kartkälla: Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16.

